

Åarjel Njaarke bs (Vestre Namdal reinbeitedistrikt)
Meatelen Sijte (Jåma/Anti gruppen)
v/Mads Kappfjell
Ole Sandstets vei 6
NO-7890 Namsskogan

Smalåsen 05.03.2017.

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Uttalelse til KU- utredning og samla høring om småkraftverk med nettanlegg i Namsskogan og Grong kommuner i Nord-Trøndelag.

Åarjel Njaarke båatsoe sijte (Vestre Namdal reinbeitedistrikt), ved Meatelen Sijte (MS) er glad for at det etter initiativ fra NVE, Fylkesmannen og Sametinget er gjort en helhetlig konsekvensutredning for reindriften i Vestre Namdalen i forbindelse med flere og større planlagte kraftverk i Lille Flåttådalselva, Flåttådalselva, Bjørelva og Steinåa.

Utredningen er på mange måter omfattende og god, den belyser mange av de konkrete problemstillinger i de skisserte planer. Dette vil MS knytte flere kommentarer til, og som vi håper NVE tar med i sine betraktninger når konsesjonssaken skal behandles.

Likevel må MS først påpeke direkte fakta feil i utredningen.

I KU- Utredningen fra Norconsult/Ulvig Kiær, hvor det belyses de reindriftsmessige konsekvenser ved en eventuell utbygging av vassdragene: Lille Flåttådalselva, Flåttådalselva, Bjørelva og Steinåa kraftverk er det medtatt feil i fakta. I utredningen sies det:

«Distriktet Åarjel Njaarke (Vestre Namdal) hadde godkjente bruksregler, men disse er nå opphevet av jordskifteretten. Det foreligger derfor heller ikke driftsplan for Vestre Namdal reinbeitedistrikt»

Dette er direkte feilinformasjon. Distriktet har selvsagt godkjente bruksregler, noe som alle reinbeitedistrikt i landet er pålagt å ha etter Reindriftsloven av 2007.

Jordskifteretten behandlet en pågående tvist om beiteretten i distriktet og tilsidesatte kun beitebruksreglene i distriktet.

Dette er gamle historiske rettigheter som MS vil komme tilbake til i forhandlinger eller i rettsapparatet. Det er også i gang et avsluttende arbeid om en helhetlig distriktsplan for reinbeitedistriktet.

MS er fornøyd og enig med KU- utredningens viktigste konklusjoner om at en full utbygging av de 4 planlagte småkraftverkene vil få svært store negative konsekvenser for reindriften. Det vil medføre betydelig tap av beiteland, økt trafikk og installasjoner samt mer menneskelig ferdsl i sårbare områder. For reindriften her vil det bety ytterligere utfordrende driftsvilkår.

Samtidig vil vi påpeke en del mangler i KU- utredningen, deriblant at den skisserte utbygging kan medføre lokale klimaendringer i dalene, med store skiftninger i klima og fauna.

En hver utbygging med naturinngrep medfører endringer i jordsmonn, plantevekst og skog. Forandringer i de naturgitte vannveier er det vanskelig å forutse de langsiktige konsekvenser. Klimaendringer lokalt som kan gi problemer med is på beitet og vannføring som bryter sesongmønsteret. MS frykter endringer en utbygging vil medføre gir endret beitemønster og trekkveier for rein. Mulig med økt ferdsel mot – og større tap på Nordlandsbanen. Vi er også usikker på effekten og plassering av et tiltenkt sperregjerde som er beskrevet som avbøtende tiltak.

I den sammenheng vil vi gjerne påpeke at totalbelastningen for reindriften i våre områder er økende, med flere større og små utbygginger. Det medfører mindre beiteland og de frie områder for reindriften krymper, og i vårt område vises det med økt rovdyr tap når våre flokker får mindre område å beite /bevege seg på. Distriktet har allerede dokumenterte rovdyr tap i 2015 med 57% kalv.

For vår drift medfører dette også økte driftskostnader. I tillegg er det stor usikkerhet knyttet til fremtidig drift med klimaendringene og en tilsynelatende stadig økende rovviltbestand. Planlagte utbygginger og ytterligere beslag av beiteland, kalvingsområder og trekkveier, må derfor i sterkere grad ses i sammenheng – slik NVE har gjort i denne saken med småkraftverkene i Vestre Namdalen.

Det er vårt mål i den sørsamiske reindriften å være bærende for samisk kultur, språk og primærnæring nå og i framtiden. Derfor er vi veldig engasjert både i enkeltsaker og i den generelle utviklingen. Reindriften er en arealkrevende næring, og har vært drevet slik i uminnelig tid. Det er derfor viktig – og riktig å se enhver utbygging i et større og videre perspektiv, slik det er gjort i denne saken.

Vi ønsker gjerne å være en ansvarlig samfunnsaktør for å utvikle videre våre nærområder, men vi bærer også et historisk ansvar for å videreføre den samiske reindriften i Vestre Namdalen og i Nord Trøndelag. Det er en naturgitt næring som skaper mange arbeidsplasser og har stor betydning for en rekke små lokalsamfunn.

MS vil tilslutt vise til vår høringsuttalelse i saken fra august 2016.

Med hilsen

Mads Kappfjell
leder.